

5-га СНЕЖНЯ—ДЗЕНЬ КАНСТЫТУЦЫІ СССР

ДЗЕНЬ СССР — вялікае ўсенароднае свята Краіны Саветаў. У Асноўным законе нашай дзяржавы, у кожным яго артыкуле адлюстравана сапрадаўнае народадзяржаве, уважабелыя вялікім ідэям У. І. Леніна аб сацыялістычнай дэмакратыі. Уладзімір Ільч таварыў, што сацыялізм — жывая

творчасць народа, калі людзі працы самі ствараюць, новае

вецкая ўлада — гэта ўлада працоўных, улада мільёнаў. Перад усім чалавецтвам дэмакратству свае перавагі сацыялістычны лад: ёй стварыў і забеспечыў умовы ўсім членам грамадства для свободнай плюнай працы, для адпачынку, для бесперашкоднага доступу да ведаў, усебаковага развіцця творчай здольнасці. Выканоўчы запаветы У. І. Леніна, Камуні-

канальванні і пашырэнні сацыялістычнай дэмакратыі. Гэта — галубы напірамак палітычнага развіцця савецкага грамадства на шляху да камунізму. Развіццё сацыялістычнай дэмакратыі шырокі і разнастайны вырашаема па ўзрастанні ролі Саветаў, прафсаюзаў, камсамола, розных масавых арганізацый, у гаспадарчым і культурным будаўніцтве; у разгрыванні вытворчай дэмакратыі на заводах, фабрыках, будоўлях; у працоўным сацыялістычнім спаборніцтве. Мудрае кіраўніцтва Ленінскай партыі, якое складае ядро ўсіх дзяржаўных і грамадскіх арганізацый, ляжыць у аснове развіцця систе-

мы нашай сацыялістычнай дэмакратыі, з'яўляюча залогам наўхильнага руху савецкага народа да камунізму. Настойліва дабываюцца выкананія пяцігадовага плана, высокіх вытворчых паказчынав у ажыццяўленні гісторычных рагшэнняў XXIV з'езда КПСС, сацыялістычнай людзі паміжнаючы сваё грамадскае багацце, павышаючы матэрыйльны ўзровень жыцця. Яны робяць гэта з жыццем, з пачуццём паўнаправага гаспадара сваёй краіны. Такі рэзультат дэмакратызму ўжыцца савецкіх людзей.

РЭАЛЬНЫ ДЭМАКРАТИЗМ

жыццё, самі кіруюць краінай. На ўласным вопыце рабочыя і сяляне пераканаліся, што Са-

стычная партыя ўсімерна клопота аб умацаванні нашай дзяржавы, аbst пастаянным уда-

На гэтым здымку вы бачыце (злева направа): студэнта эканамічнага факультэта Святлана Раждзественскую, Аляксандра Грышанава і Люблю Рамановіч. Усе троє — шчаслівыя, радасныя. Такія, як і многіе іншыя савецкія молады. Яны набываюць вышэйшую адукцыю і адначасова ўдзельнічаюць у работе кіруючых савецкіх органаў. Святлана — дэпутат Вярховнага Савета БССР, Аляксандар — дэпутат гарадскога, Люблю — дэпутат раённага Савета дэпутатаў працоўных.

ПРАЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАІЦЕСЯ!

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЕТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 35 (168)

Субота, 1 снежня 1973 г.

Газета выходіць з верасня 1969 года раз у тыдзень

Ціна 2 коп.

НІХТО НЕ ЗАБЫТЫ, НІШТО НЕ ЗАБЫТА!

З УРАЧЫСТАСЦЕЙ, ПРЫСВЕЧАНЫХ 30-ГОДДЮ ВЫЗВАЛЕННЯ ГОМЕЛЯ

Даўно адгрымела вайна. Залечаны напесеныя раны. Вырасла новае маладое пакаление. Але і цяпер, і праз вялікі ў сэрцах людскіх жыве і будзе жыць памяць пра тых, хто праўшоў суворое выпрабаванне ў барацьбе супраць неміснага ворага, праўшоў мужніцтва і гералізм, у бітвах адстаяў незалежнасць і шчасце Радзімы.

30-гаддю вызваленія Гомельшчыны ад нямецка-фашистскіх захопнікаў выплесла ў вялікае свята, на якім яшча раз пацвердзілася ісцінасць крылатых слоў: «Ніхто не забыты, нішто не забыта».

Студэнты нашага ўніверсітэта разам з працоўнымі горада ўскладнілі вянкоў на брацкую магілу, загінуўшых у гады Вялікай Айчыннай вайны, удзельнічалі

у мітынгу, які прысвячаваўся знамяльнай дадзе.

Вечарам у мінулоую суботу ва ўніверсітэце адбылася памятная сістрака. У гэсці да студэнтаў прыйшоў ганаровы грамадзянін нашага горада, Герой Савецкага Саюза, былы камандуючы 11-й арміі, якія вызвалілі Гомель, генерал арміі Іван Іванавіч Фядзюнінскі, былы супрацоўнік армейскай газеты Рыгор Васільевіч Кірылюк, які 26 лістапада 1943 года ўзяўшы на гарадской пажарнай вежы чырвоны сцяг, а таксама дэлегацыя чэшскага горада-пабраціма Чэске-Будзёвіц на чале з сакратаром рымскага КПЧ Уладзіміром Небазінам.

На сустэречы прысутнічалі другі сакратар гаркома КПБ Б. М. Тамашоў і на-меснік старшыні гарвыкан-

кома М. І. Скрынінкай. Спачатку госці сабраліся ў рэктараце. Рэктар доктар філіка-матэматычных навук Б. В. Бокуць расказаў ім пра наш ўніверсітэт, пазнейшым з макетам будучага ўніверсітэцкага гарадка, адказаў на пытанні.

Ажыўленая размова вялася паміж чэшскімі сябрамі і прафесарамі У. В. Анічнікам, Уладзіміром Васільевічом У гады Вялікай Айчыннай вайны разам з чэшскімі таварышамі партызаніў у Чэхаславакіі. Таму было вельмі цікава ўспомніць дні бацькоў супраць гітлераўскіх фашистў, пагарварыць пра цяперашні час.

Затым гасцей у актавай зале ўніверсітэта цэпля віталі студэнты. Вечар сустэречы адкрыў сакратар партко-ма У. В. Казлоў.

У грамзапісу хвалююча прагучала паведамленне Саў-інфармбюро, якое прынімаў дыктар Усесаюзнага радыё Юрый Левітан, аб вызваленні 26 лістапада 1943 года горада Гомеля.

На сцену падыміоша студэнткі і пад аплодысменты прысутніх урчаюць дарыгіні гасцям кветкі.

Слова прадастаўляеца ганаровому грамадзяніну нашага горада, Герою Савецкага Саюза генералу арміі Івану Іванавічу Фядзюнінскому. Заташыўшы дыханне слухаюць студэнты яго ўспаміны. Праслаўлены палкаводзец расказвае пра неўміручы гералізм савецкага народа ў барацьбе з самым лютым і небліспечным ворагам — гітлераўскімі фашистамі.

(Заканчэнне на 2-ой стар.).

На здымках: укладанне вянкоў на брацкую магілу; студэнты — на мітынгу.

Фота А. Рудчанкі.

У ДАПАМОГУ КУРАТАРУ

Паведамляеца прыкладная тематыка палітычных інфармацый сирод студэнту ўніверсітэта ў снежні 1973 года.

I. ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ

Чацвёртаму году плаўгідкі — ударную працу (да выніку работы сёмай сесіі Вярховнага Савета СССР і шостай сесіі Вярховнага Савета БССР).

Адзінства правоў і абавязкаў чалавека (да Дня

Канстытуцыі СССР). Матэрыялы публікуюць усе газеты.

II. ПЫТАННІ КАМУНІСТЫЧНАГА ВЫХАВАННЯ

Камуністычныя адносіны да працы — важнейшая маральнай якасць савецкага чалавека.

Матэрыял публікуючы часопіс «Коммунист Беларуссія».

III. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ

Падзея велізарнай важнасці (аб візіце Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыща Л. І. Брэжнева ў Индію).

Сусветная сацыялістычна

садружнасць — надзеяная апо-ра ў барацьбе за мір і бліспеку.

Матэрыялы публікуючы газета «Звязда».

Буржуазная дэмакратыя: усе права — буржуазіі, працоўным эксплуатацыя і прыгнёт.

Матэрыял публікуючы газета «Знамя юности».

НІХТО НЕ ЗАБЫТИ, НІШТО НЕ ЗАБЫТА!

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.).

Ен зазначае той высокі ма-
ральны дух, адданасць ідзям
парты, непахісную любоў да
Радыма, якіх ўласцівы для
кожнага воіна і працаўніка
нашай краіны. Армія і народ
у той суроўы час былі адзі-
ннымі, яны верылі ў пера-
вогу і дабіліся яе.

Генерал арміі І. І. Фядзю-
ніскі расказваў і пра тое,
як вызваліліся ад акупантава
Гомель. Відны савецкі воена-
чальник пажадаў нашым студ-
энтам заўсёды быць вер-
нымі ідзямі партыі, непахіс-
на любіць Радыму, заўсёды
памятаць, што мы — гра-
мадзяне Савецкага Саюза, і
быць вартымі гэтага слова.
Яшчэ Іван Іванавіч жадаў
студэнтаму выдатнай вучо-
бы і пленнейшай працы для та-
го, каб уносиць ластоні
ўклад у ажыццяўленне ра-
шэння XXIV з'езда КПСС.

З вялікай увагой было вы-
слушана і выступленне Рыго-
ра Васілевіча Кірылюка,
які ўзніў над нашымі гора-
дамі у незабытых лістапад-
даскіх дзенях 1943 года сяя-
вашыні.

ЭСТАФЕТА ПА ВУЛІЦАХ

У мінулу суботу наш
горад нагадаў велізарны
стадіён. Гэты дзень азімові-
наваўся масавымі спаборні-
цтвамі ў гонар 30-годдзя вы-
звалення Гомеля ад німец-
ка-фашистскіх захопнікаў.
Асаўбіла цікава праішала па
яго вуліцах лёгкаятлетычна
эстафета. У барабце за па-
мятныя прызы, якія специ-
яльна вырабілі для гэтай зна-
менальнай падзеі фізкультур-
нікі завода «Цэнтраліт»,

удзельнічала каля 500 спарт-
сменаў.

Лёгкакатлеты нашага юні-
версітата былі маднайшымі
ў эстафете сирод спартсме-
наў вышынайшых навучальных
установы горада.

Узнагароды пераможцам
спаборніцтваў уручуў галоў-
ны судзя эстафеты, былы
член Ваенна Савета Бела-
рускага фронта, гарановы
грамадзянін Гомеля генерал-
лейтэнант Канстанцін Фёда-
равіч Цялігін.

ТЭАРЭТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

У дзень 30-годдзя вызвален-
ня Гомеля ад німецка-фашист-
скіх захопнікаў на гісторыка-фі-
лагічнай факультэце адбы-
лася студэнцкая тэарэтычная
канферэнцыя, прысвечаная гэ-
тому знамінальному юблею.
Будучы педагог і з вялікай ці-
каўсцю слухаў ўспаміны Іва-
на Паўлавіча Ахматава, які
ўдзельнічаў у фарміраванні
Маскоўскай дывізіі апальчанія,
вызваліў Гомель ад німецка-
фашистскіх акупантава.

Са змястоўным дакладам

«Гомель у гады Вялікай Ай-
чынай вайны» выступіла тра-
нікаўска і Зінаіда Зайцева.
Аб геральдичных спраўах гомель-
скага падполя ў гады фаши-
стскай акупацыі расказаў студ-
энт чашвёртага курса Леанід
Машаўскі.

Канферэнцыя прайшла ў свя-
точнай абстаноўцы з вялікай
карысцю для яе ўдзельнікаў.

Н. СІМАНЕНКА,
студэнтка IV-га курса
гісторыка-філагічнага
факультета.

«АГЕНЬЧЫК» У ІНТЭРНАЦЕ

У мінулу нядзельню вечарами
у Інтэрнацыі № 2 адбыўся
«Агенъчык», прысвечаны 30-
годдзю вызвалення Гомеля
ад німецка-фашистскіх
захопнікаў. Да сябе ў гости
моладзь запрасіла ветэранаў
Вялікай Айчынай вайны Георгія
Савецкага Саюза падпалкоўніка
запасу Р. К. Дзенісенка, падполкоўніка
запасу, выкладчыка
кафедры гісторыі КПСС і на-

уковага камунізму Я. Р. Ер-
малава, падпалкоўніка запасу
У. Н. Пігунова, якія рассказа-
лі аб геральдичных падзіўгу са-
вецкага народа ў барабце су-
праца гітлерскіх акупантава.
Будучы педагог і з вялікай ці-
каўсцю слухаў ўспаміны Іва-
на Паўлавіча Ахматава, які
ўдзельнічаў у фарміраванні
Маскоўскай дывізіі апальчанія,
вызваліў Гомель ад німецка-
фашистскіх акупантава.

Для дарагіх гасцей студэнты
паказалі невялікі концерт, у
програму якога ўваішлі сучас-
ныя песні і песні часоў Вялі-
кай Айчынай вайны.

ЖЫЦЬ ПА-ЛЕНІНСКУ

Вобраз вялікага Леніна вечна жыве ў яго
творах: артыкулах, кні-
гах, прамавах, Чытаю-
чы прасцы Леніна, мож-
на прасачыць за сут-
насцю і рухам яго дум-
кі, за жалезнай логікай
і выключнай дынамікай
мысленія.

У. Іленін неадна-
роваў ўважлівасцю разгля-
даў пытанні, звязаныя з жыццём моладзі. Ен
вучыў нашу моладзь
мэтанакіраванасці, ис-
наму разуменіем сваіх
мэт і задач.

Пра ўсё гэта гавары-
лі камсамольцы нашай

группы Г—32 на Ленін-
скім уроцку, які право-
дзіўся па тэмзе «Жыць-
вучацца і змагацца па-
ленінску». Гэты ўрок
прысвячаны XVII з'езду
ВЛКСМ і слайдаму
юблею — 50-годдзю з
дня прысвяшэння камса-
мolu імя У. І. Леніна.

На ўроцку щыла гавор-
ка пра VII з'езд камса-
мolu, які адбыўся ў
жалобным 1924 годзе,
студэнты ўспаміналі
моладых гамяльчан,
якія са зборы ў руках
змагаліся супраць ні-
мецка-фашистскіх за-
хопнікаў у гады Вялі-

кай Айчынай вайны. Цяпер перад нашымі
юнацтвамі стаяць новыя
прытыні: «Чымы ты жы-
веш, сёняшнікам камса-
мolem?», «Які твой
асабісты склад у імя
светлав будучыні?».

Мы, камсамольцы
70-ых, атрымалі тое,
пра што насы дэзды і
бацькі толькі марылі —
шырокія права, высокі
узворон жыцця, ба-
гаты спадчыну духо-
вай і матэрыяльнай
культуры. І сёня мы
усведамляем, што на-
ша задача — быць у
першых шарэнгах ба-

рацьбытоў за новае
жыццё.

Ленінскі запавет моз-
ладзі «вучыцца каму-
нізму» быў, ёсьць і за-
стаща баявым лозун-
гам усіх пакаленій
савецкай моладзі.

Усе гэтыя пытанні
былі пераканаўчы і
змястоўна асветлены ў
выступленіях Раіса
Каржавай, Віктара Ба-
браўчага, Святланы
Сцяпанавай, Мікалая
Алейніка, Уладзіміра
Шчарбіны.

Камсамольцы группы,
ідучы на сасноўчы XVII
з'езду ВЛКСМ, прыня-
лі сацыялістычныя аба-
візациі, вынікі выкананія якіх выра-

На здымку: з генералам арміі І. І. Фядзюнінскім гутары-
рэктар універсітата Б. В. Бокуць.

САЛІДАРНАСЦЬ З МОЛАДДЗЮ ЧЫЛІ

Уся савецкая моладзь го-
рода адлінулася на рашэн-
ні ЦК ВЛКСМ аб правядзен-
ні месячніка салідарнасці з
народам і моладдзю Чылі.

Нядайна ў газеце «Комсо-
мольская правда» быў апуб-
лікаваны «Зворот да моладзі
свету». Генеральнага сакра-
тара Камуністычнай Моладзі
Чылі Гладзі Марын. У гэтым
дакументе, які неўзга-
дзіўцаў без хвалявання, уся
моладзь свету прачытала пра
крыжавую восень у Чылі.
Юнакі і дзяўчыні планеты
блізка да сэрца ўспрыніялі
заклік моладзі змагаючайся
краіны да баявой салідарна-
сці.

У адказ на гэты зворот,
студэнты гісторыка-філа-
гічнай факультэта нашага
універсітата правялі мітынг
салідарнасці з чылійскай мол-
аддзю.

Мітынг адкрыў і зачытаў «Зворот да моладзі
свету» прэзідэнту Клуба ін-
тэрнацыянальнай дружбы ГДУ Ігару Нямкевіч.

Затым хваляючы радкі апошнія
верша чылійскага паэта-ге-
роя Віктора Хары прачытала
студэнтка Святлана Кі-
сялеўская. Ад імя студэнтаў
сваіх курсаў алі салідарнасці
з моладдзю і народам Чылі

запісала Антіана Ксяніова і
Валянціна Старакозава.

Аб незабытых дніах на X Су-
щственным фестывалі моладзі з
студэнтаў у Берліне і суст-
рэчах з чылійскай дэлегаці-
яй расказаў выпускнік ме-
ханіка-матэматычнай факуль-
тета нашага ўніверсітата
Уладзімір Семянчук.

Удзельнікі мітынгу пры-
нялі рэзолюцыю, у якой га-
ворыцца: «Першая на ла-
цина-амерыканскім мадэрні-
ку краіна з народным урадам
у выніку падкочоўнутранай
рэакцыі і міжнародных
імперыялістичных колаў
падвергнута жорсткаму тэрору-
зу зраднікаў нацыі.

Забітыя вялікія сыны чылій-
скага народа — першы ў гі-
сторыі Ладыскай Амерыкі
народны прэзідэнт Сальвадор
Альендрэ. Забіты і паз-
верску закатаваны тысячы
чылійскіх патрыётаў. Тыся-
чы кінуты ў турмы і кан-
цэнтрацыйныя лагеры.

Але крывавыя тэрорам не
зламаць волю працаўнага на-
рода Чылі! У разгар жорст-
кіх рэпресій ён з'ядноўвае
све шарэнгі.

Геральдичны народу Чылі,
чылійскай моладзі мы адда-
ем свае галасы салідарна-
сці!»

Цяпер на факультэце ідзе
збор подпісаў, якія разам з
рэзолюцыяй мітынгу будуть
перасланы ў Камітэт мала-
дзёжных арганізацій СССР
на перадачу прафстадаўнікам
чылійскай моладзі.

Студэнты гісторыка-філа-
гічнай факультэта закі-
пікаюць усіх выхаванцаў уні-
версітата паследаваць іх пры-
кладу.

Ніхай жыве і мачннее ан-
тыперыялістичная салідар-
насць!

(Прэсбюро Клуба
інтарнацыянальнай
дружбы).

ВЫКАНАН ПЛАН АДЗІНАЦЦАІ МЕСЯЦАЎ

Работнікі прымасловасці Бе-
ларускай ССР, шырокі разгром
нашы ўсацьцічнае спабор-
ніцтва за датэрміновае выка-
нанне плана 1973 года — трэ-
цяга, рашаючага года дзесятага
піццігодкі, датэрмінова, 27 лі-
стапада, выканані план адзінац-
цаі месяцаў па реалізацыі пра-
дукцыі і выпуску большасці
важнейшых відаў вырабаў.

Паводле папярэдніх даных,
прырост прымасловасці вытвор-
часці ў параўнанні з адпавед-
нымі перыядамі мінулага года
склаў 10,5 працэнта, працук-
цыйнасць працы павялічылася
амаль на 8 працэнта. Тры
чверці прыросту працукці ат-
рыманы да кошт павышэння
прадукцыінасці працы.

Пасляхова выконваюча пры-
нятых на 1973 год сацыял-
істичныя авабязательствы па
звышаніі падкочу віпуску трак-
тараў, аўтамабіляў, сілосаўбо-
рочных камбайні, мінераль-
ных угіненій, аўтамабільных
пакрын, хімічных валокнаў,
драўніна-валакністых піт, ха-
ладзільнікаў бытавых, тканін,
трыкатажных, кандытарскіх і
іншых вырабаў.

Цэнтральнае статыстычнае
управление пры Савете
Міністраў БССР.

ТВОРЧАСЦЬ МАЛАДЫХ

Савецкі спецыяліст сёня —
эта чалавек творчага пошуку.
У сувязі з гэтым паставлена
задача ўсімі сродкамі садэ-
йнасці развіцію творчых здо-
ўнісцяў студэнтаў.

Выступаючы на III-ай агуль-
наўзіверсітэцкай спраўдава-
най камсамольскай кан-
ферэнцыі, рэктар прафесар
Б. В. Бокуць адзначыў, што
асобу студэнта вызначаюць:
пашыра, — вучоба, — па-другое, —
навуковая работа і, нарашце, —
грамадская дзеяньсць. Барыс
Васілевіч указаў на тое, што
кожны студэнт павінен імкнучы-
ца да таго, каб да заканчэння
вну мец друкаваныя працы.

Улічваючы патрабаванія чы-
су, на сваім факультэце мы
дамагаемся ўсімернага разви-
ція студэнцкай навуковай твор-
часці. За мінулы навучальны
год нашы студэнты апушчалі
шэсць навуковых артыкуулаў.

Студэнтка В. Цыкунова сумесна
з к. м. н. Л. А. Маціенка змя-
сціла свою работу ў зборніку
матэрыялаў рэспубліканскай
канферэнцыі па праблеме «Тэ-
ніраванні саціялістычнай
канферэнцыі». Тры артыкулы
студэнтаў М. Бухарава, Л. Чар-
ніка, А. Макеева і к. м. н. Л. А.
Маціенка апушчалі ў зборніку
матэрыялаў I-ай навуковай
таратычнай канферэнцыі пра-
фесарска-выкладчыцкага са-
стува ГДУ і зборніку матэрыя-
лаў Усесоюзнай канферэнцыі
спартыўнай медыцын.

На студэнцкую навуковую
канферэнцыю, якую праходзіла
у Навасільску, быў запрошо-
ны Е. Каваліна і А. Макеев.
Тэзісы іх дакладаў апушчалі
у зборніку гэтаі канферэн-
цыі.

Хочацца выказаць упэч-
нисць у тым, што студэнты
факультэта фізывхаванія
дасягнучы яшчэ больш значных
постаў на зборніку даслед-
чай рабоче.

А. МАКЕЕУ,
старшыня СНТ
факультэта фізывхаванія,
студэнт IV-га курса.

